

Metodické stanovisko k platbám pacientů v rámci poskytování zdravotních služeb – kazuistická část

5 Platba za eRecept

Lékař je **povinen léčivé přípravky předpisovat na recept pro konkrétního pacienta zásadně v elektronické podobě**, tj. na tzv. eRecept;¹ vystavení receptu pro konkrétního pacienta v listinné podobě je přípustné pouze v zákonem taxativně vymezených případech² (např. pokud eRecept nelze vystavit z technických důvodů, v rámci poskytování zdravotní péče ve vlastním sociálním prostředí pacienta nebo zdravotnické záchranné služby, žádá-li pacient vystavení receptu, který má být uplatněn v jiném členském státě EU apod.).

Pokud lékař léčivý přípravek předepisuje v elektronické podobě, musí identifikátor eReceptu pacientovi vždy předat bezplatně, a to i v případě, že si pacient zvolí zaslání eReceptu (například e-mailem nebo SMS zprávou), nikoliv jeho osobního předání.

Bezplatné předání i bezplatné zaslání eReceptu je bezpodmínečnou zákonnou povinností poskytovatele, zakotvenou v § 80 odst. 4 zákona o léčivech:

*„(4) **Identifikátor elektronického receptu se předává pacientovi bezplatně; při předání identifikátoru elektronického receptu nesmí docházet ke zvýhodnění konkrétního poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího lékárenskou péči⁹⁾ nebo k zásahu do práva pacienta na volbu poskytovatele zdravotních služeb poskytujícího lékárenskou péči. Pokud si pacient nezvolí jinak, je mu identifikátor elektronického receptu předán prostřednictvím listinného formuláře. **Pacient si může zvolit možnost bezplatného zaslání identifikátoru elektronického receptu jiným způsobem než uvedeným ve větě druhé, kterým je*****

*a) datová zpráva zasláná **na adresu elektronické pošty pacienta** s využitím služby centrálního úložiště elektronických receptů,*

*b) textová zpráva zasláná **na mobilní telefonní přístroj pacienta** s využitím služby centrálního úložiště elektronických receptů,*

*c) datová zpráva s využitím **webové nebo mobilní aplikace systému eRecept** zpřístupněná Ústavem,*

d) datová zpráva zasláná, na základě dohody s předepisujícím lékařem, na adresu elektronické pošty pacienta s využitím služby informačního systému předepisujícího lékaře, nebo

e) textová zpráva zasláná, na základě dohody s předepisujícím lékařem, na mobilní telefonní přístroj pacienta s využitím služby informačního systému předepisujícího lékaře.“

Na základě citovaného ustanovení smluvní ani nesmluvní **poskytovatel nesmí předání či zaslání identifikátoru eReceptu podmínit zaplacením jakéhokoliv poplatku (ať již jednorázovou či roční platbou), a to bez ohledu na konkrétní formu** (předání prostřednictvím listinného formuláře nebo zasláním SMS či e-mailem) **nebo způsob zaslání** (s využitím centrálního úložiště eReceptů, mobilní

¹ § 80 odst. 1 písm. a) zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o léčivech“).

² § 81f zákona o léčivech.

aplikace systému eRecept nebo informačního systému předepisujícího lékaře) **identifikátoru eReceptu**.³

Lze upozornit, že ustanovení § 80 odst. 4 zákona o léčivech ve své třetí větě výslovně uvádí, že **poskytovatel je povinen identifikátor eReceptu pacientovi také bezplatně zaslat** (tj. předat distančním způsobem), **pokud si pacient tento způsob zvolí**. Proto **poskytovatel nesmí požadovat platbu ani za samotné zaslání identifikátoru eReceptu** (např. e-mailem), a to ani např. s odvoláním na bezplatnou alternativu předání identifikátoru eReceptu prostřednictvím listinného formuláře (tj. na možnost pacienta osobně si eRecept vyzvednout v ordinaci), nebo s odůvodněním, že samotné vystavení eReceptu bylo bezplatné a platba pokrývá pouze jeho zaslání.

Obdobně požadování poplatku za zaslání identifikátoru eReceptu **poskytovatel nemůže odůvodnit ani tím, že poplatek představuje spoluúčast na administraci informačního systému, na jeho vývoji a na dalších službách**, které samy o sobě nemusí být hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, jelikož ustanovení § 80 odst. 4 zákona o léčivech jako jeden z bezplatných způsobů předání eReceptu výslovně uvádí jeho předání s využitím informačního systému předepisujícího lékaře.

Dále je nepřipustný jakýkoliv **nerovný přístup poskytovatele** k pacientům v rámci vystavování eReceptu **v závislosti na tom, zda pacient zaplatil požadovaný poplatek**, či nikoliv, zejména z hlediska **vyžadování osobní návštěvy** pacienta u lékaře **před vystavením eReceptu** (ačkoliv zaslání eReceptu bez osobní návštěvy závisí na rozhodnutí předepisujícího lékaře, toto rozhodnutí by se mělo odvíjet především od medicínských důvodů, zejména od povahy preskripce a zdravotního stavu pacienta; nikoliv od zaplacení poplatku).

Nepřipustné je rovněž, aby poskytovatel u pacientů, kteří nezaplatili poplatek, předání či zaslání identifikátoru eReceptu jakkoliv **oddaloval**.

Pokud poskytovatel nebo lékař povinnost zajistit bezplatné předání nebo bezplatné zaslání eReceptu poruší, dopouští se především **přestupku⁴ v oblasti humánních léčiv**, k jehož projednání je **příslušný Státní ústav pro kontrolu léčiv⁵**.

Podmiňuje-li poskytovatel zaplacením poplatku za předání či zaslání identifikátoru eReceptu přímo samotné přijetí pacienta do péče nebo pokračování v poskytování zdravotních služeb, jedná se o **podmínění poskytnutím platby**, což je v rozporu s § 48 odst. 6 písm. c) zákona o zdravotních službách.

PhDr. Mgr. Adam Ander, MHA

ředitel odboru dohledu nad zdravotním pojištěním

podepsáno elektronicky

PhDr. Mgr. Adam Ander, MHA
Ministerstvo zdravotnictví ČR
25.09.2026 17:00:11
LCA EU Qualified CA2/RSA 06/2022

Metodické stanovisko Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 25582/2026-6/DZP vychází z právní úpravy účinné ke dni 1. ledna 2026.

³ § 80 odst. 4 zákona o léčivech.

⁴ Poskytovatel podle § 103 odst. 9 písm. e) zákona o léčivech; lékař podle § 108 odst. 1 písm. i) zákona o léčivech.

⁵ § 109 písm. a) ve spojení s § 13 odst. 2 písm. i) zákona o léčivech.